

ТЕОРІЇ ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Визначено та описано розвиток теорій політичної комунікації, розглянуто її засоби.

Ключові слова: сучасна комунікація, комунікологія, політична комунікація.

Abstract

The development of theories of political communication is determined and described, its means are considered.

Keywords: modern communication, communication science, political communication.

Вступ

Сучасний життя надзвичайно залежить від політичного стану в країні. Тому дуже важливо розуміти те як відбувається політична комунікація, що це таке та які є її засоби.

Метою роботи є характеристика особливостей політичних комунікативних процесів.

Результати дослідження

Політична комунікація — це процес, що охоплює політичну сферу життя людини, посередництвом якого відбувається спілкування між органами влади, політичними партіями, громадськими організаціями і рухами, посадовими особами, виборцями, населенням. Її обов'язковими складниками є комунікатор, повідомлення, канал, комунікант, реакція і зворотний зв'язок. Сам процес комунікації безперервний, проте його активізація спостерігається у виборчий період, коли застосовуються найрізноманітніші шляхи впливу на електорат з метою завоювання його прихильності.

Розглянемо основні теорії політичної комунікації, у центрі уваги якої — боротьба за владу і утримання її.

Виокремлюють такі етапи історико-теоретичного розвитку теорій політичної комунікації: перший етап (40-і рр. XX ст.) – поява теорії «двоступеневого» руху комунікації[1]. Ідеться про те, що інформація спочатку передається від ЗМІ до лідерів громадської думки, а потім – у їхній інтерпретації – поширюється соціумом. Тобто безпосередній вплив ЗМІ на широку аудиторію менший, ніж вплив лідерів громадської думки.

Це актуалізована теорія в еру соціальних мереж. Тепер доволі легко простежити поширення інформації, і вплив лідерів громадської думки ніхто не підважує.

Лідер громадської думки сучасному світу це особа, в якій найбільше підписників. Що їх більше, то, відповідно, швидше й ефективніше поширюватиметься інформація в їхній інтерпретації. З одного боку, ми маємо чітку і прозору модель, з іншого, її активно використовують під час інформаційної війни.

Другий етап (50-і рр. XX ст.) – поява концепції активної поведінки аудиторії при виборі джерела інформації (щоб уникнути дисонансу, людина відбирає інформацію, яка відповідає її поглядам);

Третій етап (60–70 рр. XX ст.) розвивався під егідою теорій впливу медіа на політичне середовище та громадську думку.

Зараз розрізняють низку засобів політичної комунікації. Засобами політичної комунікації розуміються певні організації й інститути, що функціонують в рамках соціальної та політичної систем, за допомогою яких здійснюється процес обміну інформацією. Деякі дослідники відносять до засобів також комунікативні дії або ситуації, групи або окремих індивідів, що сприяють обміну інформацією (прямому чи непрямому, опосередкованому чи безпосередньому, негайному або протяжному в часі).

У західній літературі виділяється три основних способи політичної комунікації[2]:

1. Комунікація через засоби масової інформації, що включає в себе друковані засоби (преса, книги, плакати і т. д.), електронні засоби (радіо, телебачення і т. д.);
2. Комунікація через організації, коли політичні партії або групи тиску служать передавальною ланкою між правителями і керованими;
3. Комунікація через неформальні канали.

Особливе місце серед засобів політичної комунікації займають неформальні засоби передачі інформації. Останнім часом багато дослідників відзначають падіння довіри до офіційних джерел інформації, що призвело до зростання значущості повідомлень, що виникають на рівні міжособистісного спілкування. До неформальним засобам політичної комунікації відносять чутки, плітки, анекдоти, графіті тощо.

По суті, зараз політику, політичну діяльність можна охарактеризувати як інформаційну боротьбу за вплив на думки, судження політичної еліти, соціальних груп і міжнародної громадськості. Поведінку людських колективів можна і формувати, задаючи певні орієнтири шляхом тонких психологічних маніпуляцій. Сучасні ЗМІ створили для цього принципово нові можливості, багаторазово посиливши ефективність використання інформації в політичних цілях. Вони зробили справжню революцію у політичних відносинах і способах соціального управління світом. Так, у ХХ ст. володіння і управління інформаційними потоками перетворюється на вирішальний фактор завоювання, збереження, утримання влади.

Висновки

Можна сказати що політична комунікація є дуже важливою на сучасному етапі розвитку історії. Різні політичні теорії використовують постійно, а особливо в передвиборчий період.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Косенко Ю. В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. / Ю. В. Косенко. – Суми : Сумський державний університет, 2011. – 187 с.
2. Політологія [Електронний ресурс] . – Режим доступу : [https://arm.naiu.kiev.ua/books/politolog\(2018-11-14\)/lec/lec4.html](https://arm.naiu.kiev.ua/books/politolog(2018-11-14)/lec/lec4.html).
3. С. Г. Денисюк Комунікологія: навчальний посібник / С. Г. Денисюк – Вінниця, ВНТУ, 2020 – С.12-13.

Скринник Тарас Васильович — студент групи 2ІСТ-206, кафедра системного аналізу та інформаційних технологій, факультет інтелектуальних інформаційних систем та автоматизації, Вінницький національний технічний університет, Вінниця. e-mail: tarasskrynnyk1@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** — кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук. Вінницький національний технічний університет, Вінниця. e-mail: kornienko@vntu.edu.ua.

Skrynnyk Taras Vasyliovych - Faculty of Intelligent Information Systems and Automation, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia. e-mail: tarasskrynnyk1@gmail.com

Supervisor: **Kornienko Valeriy Oleksandrovych** - Candidate of Historical Sciences, Doctor of Political Sciences, Professor, Head of the Department of Social and Political Sciences, Academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences. Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia. e-mail: kornienko@vntu.edu.ua.